

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

CSAPATNÉV:
7-8. ÉVFOLYAM

HOMOKHÁTSÁG TÁJEGYSÉG

*Ez az év különleges számunkra, mert ebben az évben ünnepeljük
a Kiskunsági Nemzeti Park alapításának 50. évfordulóját.*

*A nemzeti parkok elsődleges és legfontosabb célja az élő és élettelen természet
védelme, valamint a természeti értékek megőrzése a jövő nemzedékek számára.*

1. Hazánk második legnagyobb területű nemzeti parkja nem egybefüggő, hanem mozaikos felépítésű. Hány mozaikterületből épül fel a Kiskunsági Nemzeti Park?

- a) 5
- b) 7
- c) 9
- d) 10
- e) 12

1 pont

2. Az alábbiak közül melyik nem tartozik a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz?

- 1. Peszéradacsi-rétek
- 2. Mikla-pusztá
- 3. Gemenc
- 4. Kolon-tó
- 5. Fülöpházi-buckavidék
- 6. Orgoványi-rétek
- 7. Bugac

1 pont

3. A Kiskunsági Nemzeti Park területei közül, melyekre igazak az alábbi állítások?

Írd az állítások alá a terület nevét!

1. A Hortobágy után az Alföld második legnagyobb szikes pusztája.

2. Az egykori tó helyén kialakult mocsár, melyben csak mesterségesen kialakított nyílt vízfelület található.

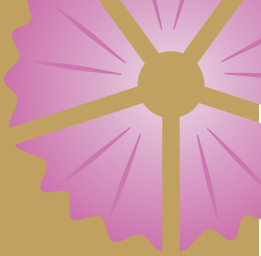
3. Itt található meg a Kis-rét, a Zab-szék, a Büdös-szék, a Kelemen-szék, a Böddi-szék és a Fehér-szék.

4. Itt vannak Magyarország utolsó mozgó homokbuckái, ahol még ma is figyelemmel kísérhetjük a szél felszínformáló munkáját.

5. Itt található a híres Ősborókás.

5 pont

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

4. Nevezd meg a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területéhez tartozó tájvédelmi körzeteket!

3 pont

5. Hol találhatóak ezek a bemutatóhelyek? Párosítsd össze a megfelelő számot a megfelelő betűvel!

1. Pásztormúzeum	A. Kunadacs
2. Naprózsa Ház	B. Tiszaalpár
3. Árpád-kori falurekonstrukció	C. Kecskemét
4. Rákosivipera-védelmi Központ	D. Fülöpházi-buckavidék
5. Természet Háza	E. Bugac

5 pont

6. Nézzétek meg a Filmdzsungel Stúdió: Kiskunsági Nemzeti Park – Az ezerarcú síkság című filmjét!

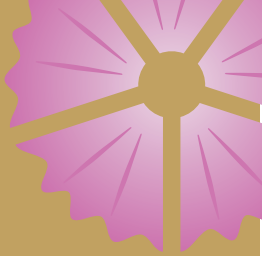
<https://www.youtube.com/watch?v=RWuACM-KSvs>

Döntsétek el, hogy az alábbi állítások közül melyik az igaz és melyik a hamis!

1. Hazánk legnagyobb termetű pókfaja a szongáriai csalópók.
2. A hangyaleső lárva egy homokdomb tetején lesben állva veti rá magát áldozatára.
3. A rákosi vipera elevenen hozza világra utódait.
4. A gyurgyalagok halakkal táplálkoznak.
5. A gyurgyalagok löszfalba vájt fészkelőürege kb. 20 cm hosszúságú.
6. A Kolon-tó valójában egy mocsár.
7. A bakcsó egy ritka, fokozottan védett halfajunk.
8. A tiszavirág lárvai 3 hétig élnek a víz alatt.
9. A tűzok az alföldi erdők rejtőzködő életmódú madara.
10. A tűzok egy nagytetű madár, mely röpködni is képes.

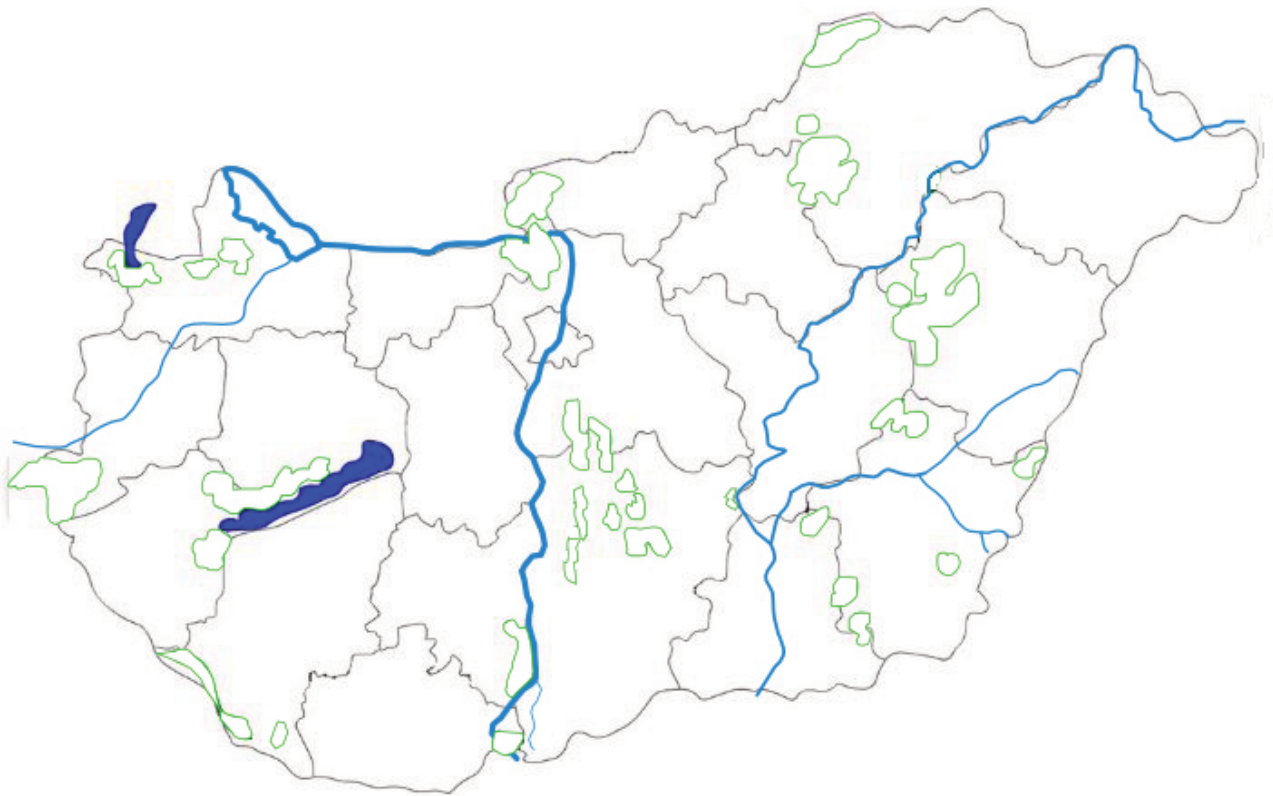
10 pont

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

7. Színezzétek ki a Kiskunsági Nemzeti Park törzsterületeit az alábbi térképen!

A kiszínezett térképet fotózzátok le vagy szkenneljétek be és töltsétek fel a megoldólapon megadott módon!

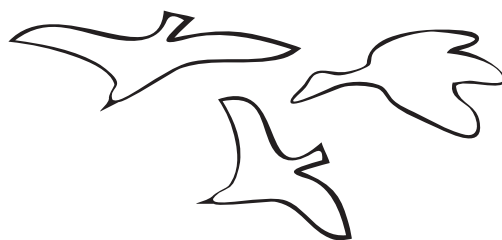
9 pont

8. Tegyétek időrendi sorrendbe az alábbi eseményeket!

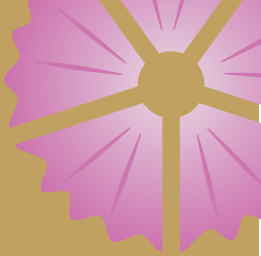
1. A Kiskunsági Nemzeti Park megalakulása.
2. A Yellowstone Nemzeti Park megalakulása.
3. Az Őrségi Nemzeti Park megalakulása.
4. A Hortobágyi Nemzeti Park megalakulása.
5. Gulyás József kócsagőr, az első hazai természetvédelmi őr munkába állása.

5 pont

A feladatok megoldásához számos információt találtok a nemzeti park honlapján: www.knp.hu

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

9. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság működési területe három tájegységre van felosztva. Ezek a Dunamenti Tájegység, a Homokhátság Tájegység és a Tiszamenti Tájegység.

Julcsi és Tomi, a két fiatal természetbarát a Homokhátság Tájegységbe látogatott el. Az ott tapasztaltak teljesen lenyűgözték őket, ezért úgy döntöttek, hogy tovább maradnak, mint tervezték. A Naprózsa Erdei Iskolában szálltak meg, ahonnan kora reggel útnak indultak Izsák környékére, ahol a Kiskunsági Nemzeti Park egyik izgalmas vizes élőhelye található.

Az alábbi keresztrejtvény az ő leírásaik alapján készült, melynek megfejtése annak a területnek a földrajzi elnevezése, amit bebarangolt a két fiatal. Fejtsétek meg a keresztrejtvényt!

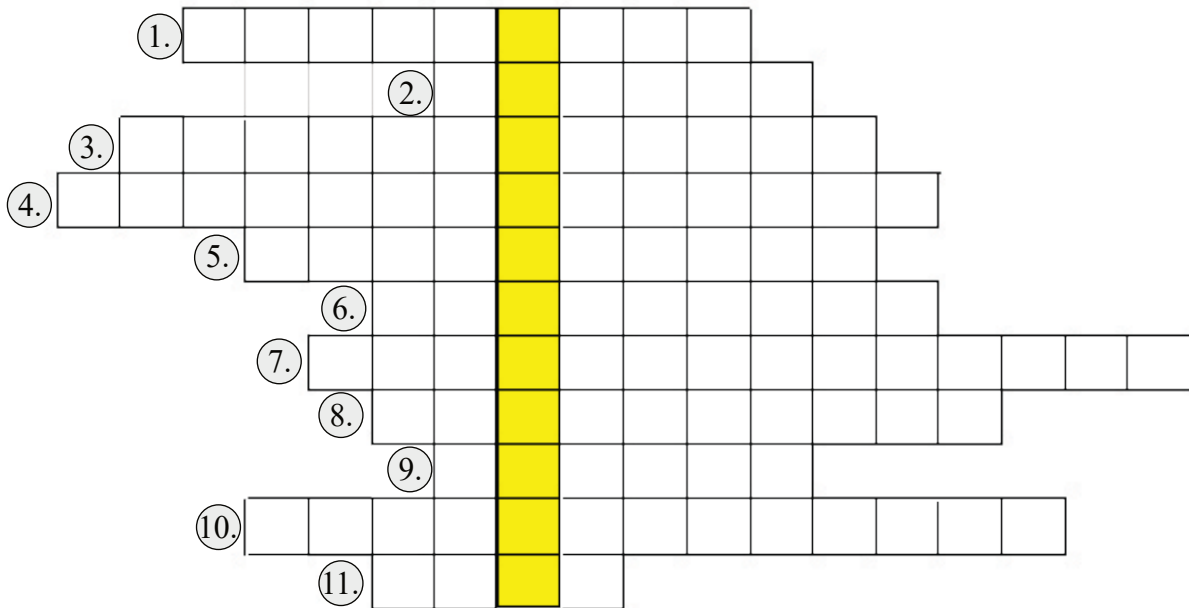
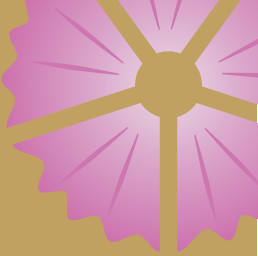
1. Ennek a településnek a közelében található geológiai különlegesség, a két mozgó homokbucka, mely Közép-Európában egyedülálló.
2. A lappantyúk előszeretettel fészkelnek a tövében. Kétlaki növény, melynek érett bogyója kék színű.
3. Két agresszívan gyarapodó növényfajunk is innen került hazánkba, melyek terjeszkedése ellen a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság a területein belül vegyszerrel küzd. Keletről az Atlanti-, nyugatról a Csendes-óceán határolja.
4. Leginkább a fák lombkoronájában mozog. Fészket ágvillákba építi, amely egy kis kosárcára emlékeztet. Van egy kivételes tulajdonsága, megeszi a szőrös hernyókat is. (Megfejtésnek a tudományos nevét írjátok be!)
5. A magyar természetvédelem jelképe.
6. Egyik igen jól mézelő, agresszívan terjedő növényfajunk, fája jó bútoralapanyagként is szolgál, ágai tüskések, virága vonzza a beporzókat.
7. Festékanyagát régen a lányok arcpirosítónak, rúzsnek használták, a gazdák a használlataikat jelölték vele. Virága kék színű.
8. A Kiskunsági Nemzeti Park rendszeresen megjelenő kiadványa és egyben a Duna-Tisza köze történeti neve.
9. A homokbuckavidék buckái az hordalékkúpjai, melyeket később a szél formált és formál azóta is. Egykoron a Kárpát-medence vízhálózata egészen más volt mint manapság. A mai Alföldet az utolsó jégkorszak idején, átlósan hálózta be.
10. Védett hullónk, amely csak a víz közelében él meg, és tojásait a homokba rakja.
11. Fűves pusztákon, kevésbé kötött talajon érzi jól magát. Főként növényi táplálékot fogyaszt (magvakat, virágokat), ő maga viszont a parlagi sas egyik legkedveltebb tápláléka. Járatrendszere több méter hosszú.

Információt, segítséget ezeken a felületeken találhattok:

www.knp.hu

www.mme.hu

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

13 pont

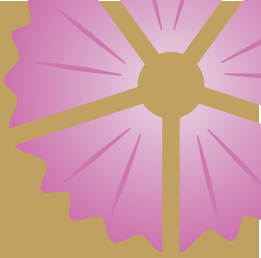
10. Nem csak az időjárás változik, de a szóhasználat is. A vidéket járva barátaink kisebb akadályba ütköztek, hiszen nem számoltak azzal, hogy ugyanazt az élőlényt különböző neveken ismerhetik az emberek. Kissé mulatságos helyzetekbe kerültek emiatt, amikor a helyiektől próbáltak információhoz jutni egy adott élőlényvel kapcsolatban.

Az ugyanahhoz az élőlényhez tartozó neveket párosítsátok össze egymással!

1. búbos banka	A. buzgó manó
2. imádkozó sáska	B. túskebujkáló
3. bölömbika	C. zöld harkály
4. mezei iringó	D. aranybegy
5. füstifecske	E. fostos bugybóka
6. ökörszem	F. vasorrú pinty
7. vörös róka	G. kéményfecske
8. zöld küllő	H. bikagém
9. gyurgyalag	I. méhmadár
10. sárgarigó	J. ravaszdi
11. meggyvágó	K. ördögszekér
12. aransakál	L. nádi toportyán

12 pont

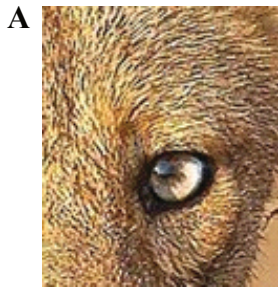
TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

13. Távsőre, nagyítóra, határozókönyvre fel! Készítsetek lelkes természetbarátainknak egy mini határozót, amit bármikor föl tudnak lapozni!

A szótagonként összekevert fajneveket írjátok le helyesen és a számjegyüket párosítsátok a megfelelő képrészletek betűjelével!

1. KA-GOLY-MACS-BA
2. -DON-KÉK-FA-GÓ
3. NA-Á-BAR-KA-SÓ-BÉ
4. TA-HAN-I-SŐ-LE-GYA-PUSZ
5. RANY-A-KÁL-SA

A helyes fajnevek sorszámát és a képrészletek betűjelét párosítsátok a megfelelő állításokkal!

I. Éjszaka aktív madarunk. Apróbb rágcsálókra vadászik, melyeket nesztelen repüléssel, lesből zsákmányol.

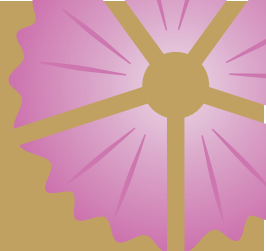
II. Zömök testalkatú kétéltű. Rejtőzködő életmódot folytat, és leginkább a maga által a földbe ásott lyukban tartózkodik. Ez a lyuk akár 60 cm mély is lehet.

III. Testalkata a szitakötőkére emlékeztet. A növényzetben megbúvó rovarokra vadászik, míg lárvája a homokban kialakított tölcser alján csücsülve várja áldozatát, pl.: hangyákat.

IV. Szürkés-barnás-vöröses színezetű ragadozó, jellemzően napnyugtakor indul vadászni. Egy felnőtt példány súlya 8-10 kg.

V. Teste fekete, szárnyai kék színűek. Utódai számára korhadt fába bölcsőt készít, virágporból és nektárból „pogácsát” állít össze számukra, hogy kikelésükig legyen miből táplálkozniuk.

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

A helyes fajnevek sorszámát párosítsátok az adott élőlény élőhelyének leírásával!

- a. Parkokban, erdőkben és akár temetőekben is él, ha talál magának megfelelő méretű odvas fát.
- b. Ritkás erdőkben, ligetekben, cserjésekben fordul elő, de fontos számára, hogy virágokat is találjon.
- c. Leginkább a laza, homokos, löszös területeket kedveli.
- d. Elnádasodott, nedves területek és fás puszták, amit előnyben részesít élőhelyként. Itt remekül el tud rejtőzni nappal.
- e. Száraz, homokos talajú, pusztai élőhelyen találkozhatunk vele.

20 pont

14. A két természetbarátnak éjszaka nem akármilyen vendége volt. Egy erdei egér látogatta meg őket és belerágcsált Julcsi tankönyvébe. Hogy fog így felkészülni a vizsgájára?

Segítsetek Julcsinak! Egészítsétek ki a megmaradt szöveget!

A Fülöpházi-homokbuckák a (1)..... Nemzeti Park védeltségét élvezzi 1975 óta. Habár a terület síkvidéki, mégsem lapos, a buckavonulatok több (2)..... méterre magasodnak ki. Hogy kerültek ide ekkora buckák? Vetődhet fel bennünk a kérdés. Képzeljétek el, hogy nagyon-nagyon régen a Duna-Tisza közét a mai (3)..... folyó őse szőtte át mellékágaival. Miután a folyó irányt változtatott, itt hagyta nekünk ezt a sok homokot, amit a (4)..... munkál, formál meg. Manapság mindössze (5)..... mozgó homokbuckánk van, ezek fokozottan védett területen fekszenek. A Homokhátság jól ismert növénye az (6)....., ami májusban virágzik és csodás látványt nyújt amikor a szél által lengedezik. Nyáron a rekkenő hőség és szárazság megviseli az élőlényeket, ami miatt egyedi túlélési technikákat, más szóval (7)..... fejlesztettek ki. Amikor erre járunk nekünk is alkalmazkodnunk kell az itteni viszonyokhoz. Ha mélyebbre hatolunk a buckák világába és alaposabban szemügyre vesszük azt, rájövünk, hogy a látszat ellenére igen gazdag az élővilág. Megszámlálhatatlan példányban találkozhatunk a közönséges (8)....., aminek bogyója a gin és borovicska alapanyaga. Az itt élő rovarvilág egyik jellegzetes faja a (9)....., akit különös alakú fejéről ismerhetünk fel könnyen. S ha már az élőlényekről beszélünk, feltétlenül meg kell említsük a rejtőzködés nagymesterét, a (10)....., aki az egyik éjszaka aktív madarunk.

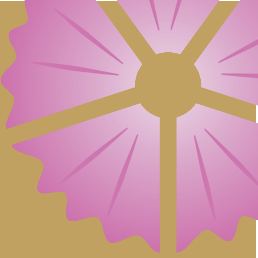
Ehhez a feladathoz a Kiskunsági Nemzeti Park Két víz köze című kiadványának a 2018 tavaszi számában találtok információkat. Az újságot le tudjátok tölteni a weboldalunkról. Olvassátok el a Naprózsa Ház a homokon című cikket!

<https://www.knp.hu/uploads/2020/12/2018tavasz-ketvizkoze-12091234.pdf>

10 pont

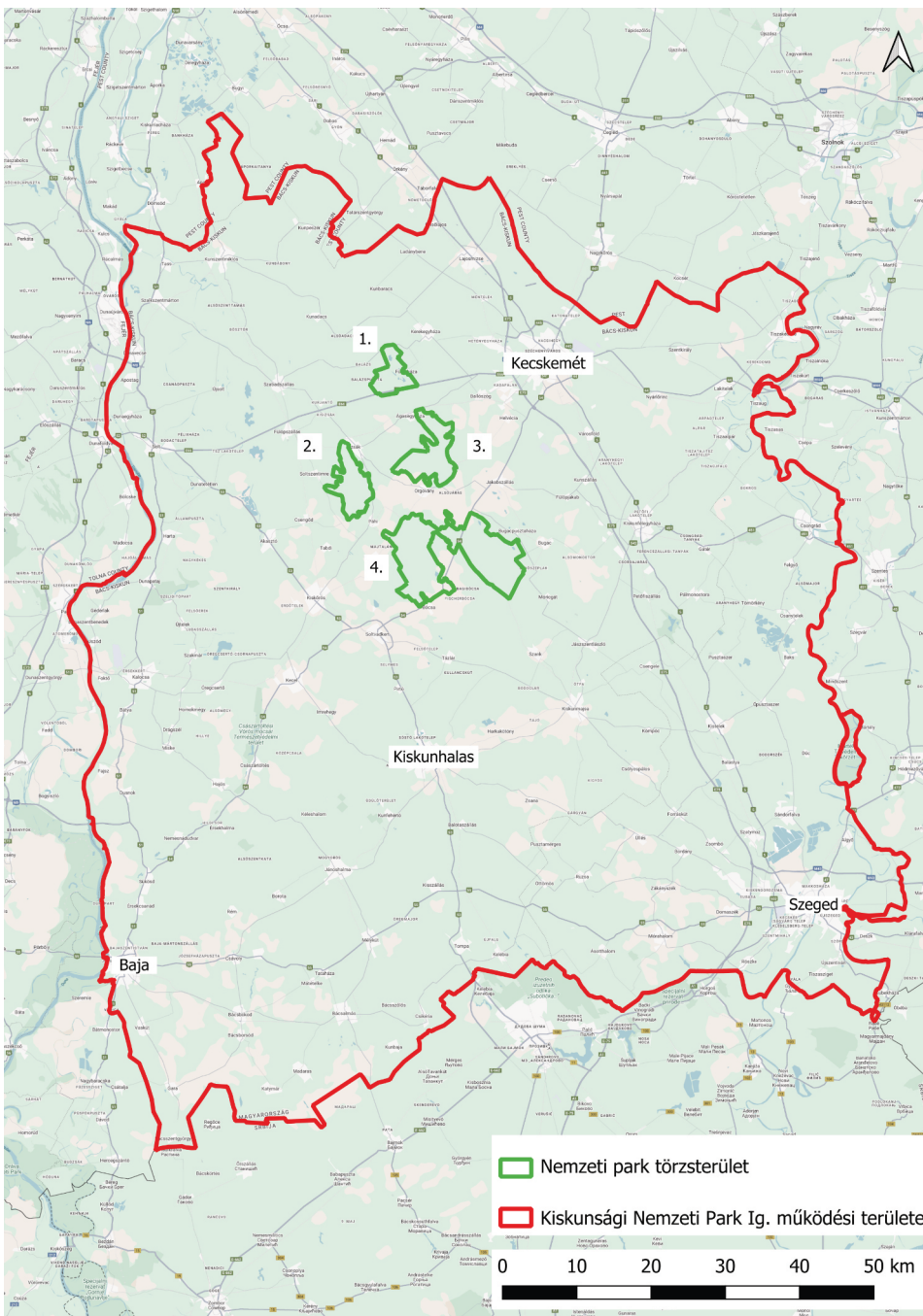
Ha szeretnétek saját szemetekkel is megcsodálni a Fülöpházi-homokbuckákat, akkor látogassatok el a Báránypirosító és a Garmada tanösvényeinkre!

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

15. Tájegységünk bejárása során Julcsi és Tomi az alábbi térképen látható nemzeti parki törzsterületeket látogatták meg.

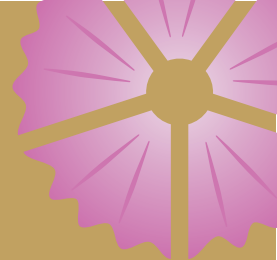
A térképen jelölt nemzeti parki törzsterületek száma mellé írjátok le a terület nevét!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pont

TAVASZKÖSZÖNTŐ 2025.

16. Készítsetek egy színes rajzot, amin bemutatjátok a Homokhátság Tájegység egyik jellegzetes élőhelyét, a homokbuckákat! Igyekeztek minél több jellemző élőlényt is megjeleníteni az alkotásotokon!

Hagyományos technikát használjatok (pl.: színes ceruza, vízfesték, filctoll, tempera, zsírkréta stb.), maximum A3 méretig!

A plakátot JPG vagy PDF formátumban tudjátok feltölteni az online megoldólaponál.

A fájl mérete max. 10 MB lehet.

A feltöltött fájl nevében szerepeljen a csapatnév, a településnév, és az évfolyam!

Segítséget itt találtok:

www.knp.hu/hu/bugac

www.knp.hu/hu/fulophazi-buckavidek

www.knp.hu/uploads/2023/08/barangolas-a-duna-tisza-kozen-1-10145832.pdf

10 pont

17. Ti is járuljatok hozzá a Kiskunsági Nemzeti Park 50 éves születésnapjának megünnepléséhez egy kedves köszöntő dallal!

Írjátok át Halász Judit „Boldog születésnapot” című dalának szövegét! Legalább három-három, a Kiskunsági Nemzeti Parkban előforduló, jellegzetes növény és állat neve szerepeljen benne!

<https://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/3251/halasz-judit/boldog-szuletesnapot-zeneszoveg.html>

(A dalt a döntőben majd elő is kell adnotok.)

10 pont

Megoldólap linkje: <https://forms.gle/hdBeaaWm2tLwu2hW7>

Beküldési határidő: 2025. március 6. 23:59

A Homokhátság Tájegységben tett kirándulás végére a fiatal természetbarátok sok új ismeretet szereztek, barátságokat kötöttek és életre szóló élményekkel lettek gazdagabbak.